

Informatienota raad

AAN	de gemeenteraad	REGISTRATIENUMMER	19.0005665
DATUM	9 april 2019	TER INZAGE	
ORGANISATIEONDERDEEL	SD-BSD	BIJLAGE(N)	
PORTEFEUILLEHOUDER	Kiki Hagen		
BEHANDELEND AMBTENAAR	Maikel de Vries		
TOESTELNUMMER	15 1500		

Onderwerp

Beantwoording raadsvragen ChristenUnie-SGP

Waarom naar de raad

Beantwoording raadsvragen ChristenUnie-SGP rondom gang van zaken bij Veilig Thuis / SAVE.

Inleiding

De ChristenUnie-SGP heeft meerdere signalen opgevangen over de gang van zaken bij Veilig Thuis / SAVE. Naar aanleiding van deze signalen zijn vragen gesteld aan het college. Wij geven u graag ook enige duiding voordat wij tot beantwoording van deze vragen overgaan.

SAVE

In 2015 zijn meerdere organisaties samen gaan werken onder de naam Samen Veilig Midden-Nederland. Het landelijke besluit om Veilig Thuis in 26 gemeenten te organiseren, de fusie van de bureaus Jeugdzorg en het feit dat het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling al onderdeel was van Bureau Jeugdzorg Utrecht heeft voor het bestuurlijk besluit gezorgd dat Samen Veilig Midden-Nederland is opgericht.

Vanaf 1 april 2019 draagt de gecertificeerde instelling van Samen Veilig Midden-Nederland de naam SAVE. De stichting Samen Veilig Midden-Nederland bestaat uit SAVE en Veilig Thuis Utrecht. Om het onderscheid tussen de taken van de gecertificeerde instelling en Veilig Thuis Utrecht voor cliënten en ketenpartners te verbeteren, heeft de gecertificeerde instelling de naam SAVE gekregen.

In het kader van de decentralisatie van de jeugdzorg (2015) heeft het toenmalige Bureau Jeugdzorg Utrecht, samen met de Raad voor de Kinderbescherming en de William Schrikker Groep, gekeken hoe zij het best kunnen samenwerken met de gemeenten en lokale teams. Dit is uitgewerkt in de Samenwerken aan Veiligheid werkwijze, kortgezegd de SAVE-werkwijze. SAVE is een werkwijze die gehanteerd wordt, binnen een samenwerkingsverband van Samen Veilig Midden-Nederland met de Raad voor de Kinderbescherming en de afdelingen Jeugdbescherming & Jeugdreclassering van de William Schrikker Groep en van het Leger des Heils. Deze medewerker van SAVE werkt samen met gezin en hun netwerk aan de veiligheid in de thuissituatie en heet kortweg medewerker SAVE. De

medewerker SAVE is verantwoordelijk voor het bieden van aanvullende begeleiding in samenwerking met het lokale team (0-18 jaar), voor het uitvoeren van jeugdbeschermingsmaatregelen (0-18 jaar) en van jeugdreclasseringsmaatregelen (12-23 jaar). Uitgangspunt is dichtbij huis de problemen oplossen en SAVE alleen inschakelen als specialistische aanvullende kennis en expertise op het gebied van veiligheid nodig is.

Veilig Thuis

Veilig Thuis komt in beeld als er zorgen zijn over de veiligheid, als er sprake is van geweld of vermoedens van geweld. Veilig Thuis werkt intensief samen met de lokale hulpverleners, de medische keten, de veiligheidsketen, zoals de Raad voor de Kinderbescherming, politie en openbaar ministerie, en de SAVE-teams. Veilig Thuis is altijd kortdurend betrokken. De gebiedsgerichte SAVE-teams kunnen voor langere tijd betrokken zijn.

Kernboodschap

1. bent u op de hoogte van de door ons hierboven genoemde berichten? En wat is uw opvatting hierover?

Ja, deze berichtgevingen zijn ons bekend en wij vinden dit zorgelijke berichten. Wij zijn hierover in gesprek met SVMN (Samen Veilig Midden-Nederland), onder andere tijdens een regionaal werkbezoek aan SVMN op 12 december 2018, waarbij de wethouder en burgemeester aanwezig waren.. Het is heel lastig om signalen en klachten die er zijn goed te duiden. Om die reden zijn er klachtcommissies zoals de Klachtencommissie Jeugd Midden-Nederland georganiseerd, om de klachten goed te kunnen wegen. Als klachtcommissies de indruk hebben dat er structureel iets niet goed gaat bij een instelling, lichten zij de inspectie in. De inspectie is de toezichthouder op de kwaliteit. De inspectie geeft te kennen dat er geen twijfel is over de kwaliteit van SVMN.

2. bent u op de hoogte van het feit dat in ieder geval in De Bilt en Utrecht nader onderzoek plaats vindt? En wat is uw opvatting hierover?

Ja, deze berichten worden in het bovenregionale overleg tussen gemeenten en SVMN gedeeld en in onze reguliere bestuurlijke overleggen in Utrecht West teruggekoppeld.

De gemeenteraad van Utrecht heeft eind 2018 een oproep gedaan in de pers aan ouders die ontevreden zijn over SAVE/VT om zich bij hen te melden. De gemeente Utrecht heeft een aantal meldingen gekregen en zijn met een aantal mensen daarover in gesprek geweest. Het plan is om samen met het AKJ, SVMN, RvdK en een rechter de signalen uit de gesprekken wat beter te duiden. Het hieruit voortkomende algemene beeld wordt in een openbare bijeenkomst van raadsleden met partijen uit het veld gedeeld en geduid. Het onderzoek van de gemeente Utrecht richt zich dus niet op het functioneren van SVMN of de RvdK.

3. zijn genoemde berichten / onderzoeken onderwerp van gesprek geweest door het college met andere betrokken gemeenten dan wel met Veilig Thuis / SAVE? En zo ja, wat zijn dan uw conclusies uit die gesprekken?

De genoemde berichten en onderzoeken zijn onderwerp van gesprek tijdens het bestuurlijk overleg en zijn teruggekoppeld richting het college. De wethouder is vanuit het bestuurlijk overleg betrokken bij dit onderwerp. Met alle gemeenten is de keten besproken rondom SAVE/VT en de problemen die daarbij spelen. SAVE heeft toegezegd daarmee aan de slag te gaan.

Er werken bij Samen Veilig Midden-Nederland, dat bestaat uit SAVE en Veilig Thuis Utrecht, deskundige professionals. De keten van jeugdzorg heeft te maken met flink personeelsverloop en ook heeft SVMN en ook de Raad voor de Kinderbescherming regelmatig te maken met wachtlijsten (conform landelijke trend). Er is landelijke aandacht voor de hele keten van zorg, want de hele keten staat onder druk.

Ook lokale teams en jeugdhulpaanbieders hebben in meer of mindere mate wachtlijsten. Dit maakt dat kinderen te lang moeten wachten op de benodigde hulp. In de 6 jeugdhulpregio's in onze provincie gaat SVMN daarom in elke regio een zogenaamde dialoogsessie aan om gezamenlijk te bespreken wat er nodig is aan verbeteringen op korte en op langere termijn in de jeugdhulpketen.

4. hoeveel situaties zijn er in De Ronde Venen in 2015, 2016, 2017 en 2018 geweest waarbij Veilig Thuis / SAVE is ingeschakeld?

De kinderrechter stelt jeugdigen, die opgroeien in een situatie waarin hun welzijn of gezondheid bedreigd worden, onder toezicht (OTS), waarbij het gezag van de ouder beperkt wordt. De kinderrechter benoemt dan een voogd. Wanneer een kind in aanraking is gekomen met politie of justitie kan een jeugdreclasseringsmaatregel worden opgelegd.

Op de producten die de gemeente afneemt van SVMN in het blauwe gedeelte van het overzicht daar heeft de gemeente geen invloed. Het betreft hier uitspraken die door de kinderrechter zijn opgelegd. De overige producten zijn diensten, waarbij het kernteam bij een casus betrokken is en voor deze casus om advies vraagt aan SVMN.

Overzicht diensten 2015-2018 De Ronde Venen

Dienst	2015	2016	2017	2018
OTS eerste jaar	2	5	18	14
OTS overig	20	5	6	15
Voogdij	16	20	19	17
JR Regulier	8	7	8	11
Harde kern		1	1	
CRIEM			1	1
GBM Advies			1	
JR Samenloop	2	1	1	3
Machtiging gesloten J+		3	4	4
Participerend consult			4	9
Crisis SAVE			3	4
SAVE Begeleiding	52	40	66	108
SAVE Onderzoek	25	38	38	45
Participerend consult 18-			1	2
Triage 18 min	63	111	119	193
Crisisinterventie 18 min	15	68	26	64
Onderzoek 18 min	15	11	19	16
Vervolgtraject 18 min				6

Uithuisplaatsing

Voor beantwoording van vraag 5 is het noodzakelijk om het onderscheid te maken tussen vrijwillige- en gedwongen uithuisplaatsing. Een vrijwillige uithuisplaatsing vindt alleen plaats met instemming van het cliëntsysteem, bijvoorbeeld bij een crisisinterventie. Bij een gedwongen uithuisplaatsing, bijvoorbeeld bij een OTS maatregel, geeft de rechter een machtiging af voor de plaatsing en worden ouders en kind (ouder dan 12 jaar) gehoord door de rechtbank. Hiertoe dient de medewerker van SVMN een verzoek in bij de rechtbank. Ouders kunnen zich verweren tegen dit verzoek. Ouders kunnen tegen het besluit van de rechter in hoger beroep gaan.

Bij een uithuisplaatsing woont het kind voor een periode bij het netwerk, pleeggezin, of in een residentiele instelling.

5. in hoeveel gevallen zijn in die jaren kinderen uit huis geplaatst, in hoeveel gevallen is daar bezwaar tegen gemaakt?

In het belang van de verzorging en opvoeding van de minderjarige of tot onderzoek van diens geestelijke of lichamelijke gesteldheid, kan de kinderrechter op verzoek van de gecertificeerde instelling Jeugdbescherming of Jeugdreclassering (of op verzoek van de Raad voor de Kinderbescherming of het Openbaar Ministerie) een machtiging uithuisplaatsing (MUHP) verlenen. Tot een uithuisplaatsing wordt alleen overgegaan als dit noodzakelijk is. De onderstaande cijfers met betrekking tot MUHP betreffen slechts een indicatie voor het aantal uithuisplaatsingen. Een machtiging uithuisplaatsing hoeft niet te betekenen dat tot uithuisplaatsing is overgegaan.

2015: 2 MUHP

2016: 1 MUHP

2017: 8 MUHP

2018: 1 MUHP

6. hoeveel gevallen zijn er in de betreffende jaren geweest, waarbij beslissingen van Veilig Thuis / SAVE onterecht waren (in één van de genoemde artikelen wordt in ieder geval een casus in Vinkeveen genoemd)?

Tijdens de commissievergadering van 11 september 2017 is de casus in Vinkeveen besproken. Dit naar aanleiding van een uitzending van "Een Vandaag" van 9 september 2017.

Als een cliënt zich niet correct behandeld voelt heeft deze de mogelijkheid om naast een gesprek met de medewerker en manager van SVMN de mogelijkheid een klacht in te dienen bij de onafhankelijke klachtencommissie. De cliënt wordt altijd gewezen op de mogelijkheid om zich bij te laten staan door het AKJ (Advies- en Klachtenbureau Jeugdzorg). In 2017 heeft de Klachtencommissie Jeugd Midden-Nederland 17 klachten over Samen Veilig behandeld. In 2016 waren dat er 24. Deze daling is een tendens die al meerdere jaren is te zien.

Hierbij is het belangrijk te benadrukken dat het erom gaat onveilige thuissituaties te voorkomen en in te grijpen als het nodig is. Dit is een maatschappelijk opdracht die ingrijpend en complex is. Huiselijk geweld en verbaal geweld bij een scheiding kunnen zeer traumatisch zijn voor kinderen. En dan is er altijd een afweging: wel of niet ingrijpen. Geen beslissing nemen is vaak geen optie en alle betrokkenen tevreden houden vaak ook niet. SAVE handelt in dat geval altijd in het belang van kinderen en jongeren.

7. welke betrokkenheid heeft het lokale team bij deze situaties gehad?

Bij de casus in Vinkeveen was het lokale team niet betrokken. Het ging hier om een melding die rechtstreeks was gedaan bij Veilig Thuis.

8. hoe zijn ouders in dit traject begeleidt / geïnformeerd over hun rechten?

In alle gevallen in zowel de preventieve jeugdbescherming als ook de jeugdbescherming wijzen het lokale team en SAVE op de rechten van de cliënt. SAVE heeft hiervoor een folder die alle nieuwe cliënten ontvangen.

Bij de casus in Vinkeveen was SVMN betrokken vanuit Veilig Thuis en vanuit de jeugdbescherming. Bij elk nieuw traject (zowel Veilig Thuis als vanuit de jeugdbescherming) ontvangt een gezin een folder over de klachtenregeling en wordt in het eerste gesprek over hun rechten en plichten geïnformeerd.

9. in hoeveel gevallen hebben ouders / verzorgers hun zorg of ontevredenheid geuit richting de gemeente (waaronder wij ook medewerker(st)ers van het sociaal / wijk-team rekenen) over de gang van zaken indien zij met Veilig Thuis / SAVE te maken kregen? Let op: wij spreken hier bewust niet van "klachten" omdat onze ervaring is, dat een klacht indienen voor veel mensen een te hoge drempel is met het oog op afhankelijkheid.

Het lokale team maakt regelmatig mee dat mensen het niet eens zijn met de werkwijze van SVMN. Een aantal is hierbij niet te geven; het betreft een breed palet aan reacties vanuit de inwoners op de inzet door SVMN. Uitleg, extra gesprek en blijvende betrokkenheid zijn doorgaans voldoende om de samenwerking te behouden, ook met SAVE.

10. en hoe heeft de gemeente in die gevallen gehandeld?

De rol van het lokale team is om uit te leggen wat er gebeurt en waarom, omdat het lokale team doorgaans betrokken is en blijft bij het gezin.

11. wat is de opvatting van onze eigen lokale wijkteams / CJG over de werkwijze van Veilig Thuis / SAVE?

Vanaf 2015 is er veel geïnvesteerd in de samenwerking van de lokale teams/CJG met Veilig Thuis en SAVE om de werkwijze bij deze ingrijpende handelingen zo optimaal mogelijk te laten verlopen. Er is sprake van een intensieve samenwerking rond kinderen en gezinnen waar veiligheidsproblematiek een issue is. De algehele opvatting in de 6 jeugdhulpregio's over de samenwerking is positief.

12. wat is de opvatting van onze huisartsen over de werkwijze van Veilig Thuis / SAVE?

Huisartsen handelen als zij een vermoeden hebben van kindermishandeling en huiselijk geweld en doen een melding bij Veilig Thuis. Er worden regelmatig bijeenkomsten georganiseerd vanuit de gemeente met huisartsen, waarbij verschillende onderwerpen die spelen binnen het sociaal domein worden besproken. Vanuit deze bijeenkomsten zijn geen signalen bij de gemeente bekend dat meldingen niet worden opgepakt door Veilig Thuis of dat huisartsen ontevreden zijn over de werkwijze van Veilig Thuis/SAVE.

13. zijn er op grond van de ervaringen in de achterliggende jaren met Veilig Thuis / SAVE voor het college aanleiding(en) om nader onderzoek te doen naar de gang van zaken bij Veilig Thuis / SAVE dan wel nader onderzoek te doen naar de gang van zaken in concrete gevallen in onze gemeente? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe en wanneer gaat u dat onderzoek doen?

Nee, dit zijn wij niet van plan, omdat we het hierin van belang vinden dat de professionals de ruimte krijgen om hun belangrijke werk in gezinnen in vermeende onveiligheid te doen. Onderzoek naar de kwaliteit van Gecertificeerde Instelling en organisaties van Veilig Thuis gebeurt in Nederland door de Inspectie (IGJ).

14. deelt u de zorgpunten van UW Ouderplatform en zo ja, welke en in welke mate en wat gaat u met die zorgpunten doen?

Het UW Ouderplatform heeft op maandag 4 maart 2018 een gesprek gehad met SAVE regio Utrecht West, met de regiomanager en een medewerker van SAVE. Daarbij is richting het UW Ouderplatform de toezegging gedaan dat SAVE de informatie in de folder over de rechten en plichten van ouders gaat aanpassen. Daarnaast vindt het UW ouderplatform dat bij veel SAVE- en Veilig Thuis medewerkers onvoldoende kennis van handicaps, chronische ziekten en psychische problemen aanwezig is. Tijdens het overleg is door SVMN aangegeven dat het voor medewerkers onmogelijk is dat zij alle kennis in huis hebben. Vandaar dat zij in specifieke casussen worden geadviseerd door een gedragswetenschapper.

In 2015 zijn meerdere organisaties gaan samenwerken onder de naam Samen Veilig Midden-Nederland. De jeugdbescherming en Veilig Thuis zijn daarbij nog steeds twee aparte organisaties. Het college ziet de voordelen van de samenwerking onder de naam SVMN en is kritisch op risico's als verwijzingen naar elkaar, die daarmee gepaard kunnen gaan. Zij is zich ervan bewust dat doorontwikkeling van de hele keten essentieel is voor deze keten van zorg. Een uithuisplaatsing is een zeer ingrijpende gebeurtenis voor het kind en het gezin en er dient zeer zorgvuldig te worden gehandeld. Met betrekking tot het vaker inzetten van het lokale team zijn zowel SVMN als UW Ouderplatform het erover eens dat het lokale team en SVMN beiden van elkaar kunnen leren en dat een gezamenlijke aanpak betere resultaten zal geven. Het college ziet net als het UW Ouderplatform voor het lokale team een grotere rol in de toekomst.

Consequenties

Niet van toepassing.

Communicatie

Niet van toepassing.

Vervolg

Als uw raad daaraan behoefte heeft kunnen mensen van SVMN worden uitgenodigd, om een presentatie te geven over het werk en de werkwijze van SVMN.

